

สังคมศึกษา

ศาสนา และวัฒนธรรม

หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม เศรษฐศาสตร์ และภูมิศาสตร์
ตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด สาระภูมิศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐)
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

ผู้เรียบเรียง

ผู้ช่วยศาสตราจารย์กวี วรกวิน
รองศาสตราจารย์ ดร.วรพิทย์ มีมาก
รองศาสตราจารย์บุษบา คุณาศิรินทร์

ผู้ตรวจ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรุณรุ่ง ปภาพลิษฐ์
ดร.เบญจวรรณ ศรีมารุต
อาจารย์พิทักษ์ เผือกมี

บรรณาธิการ

รองศาสตราจารย์ ดร.ศิโรจน์ ผลพันธิน
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติมา สังข์เกษม

สงวนลิขสิทธิ์
สำนักพิมพ์ บริษัทพัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.) จำกัด
พ.ศ. ๒๕๖๓
พิมพ์ครั้งที่ ๑ จำนวน ๒๐,๐๐๐ เล่ม

สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.)
๑๒๕๖/๙ ถนนนครไชยศรี แขวงถนนนครไชยศรี เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐
โทร. ๐-๒๒๔๓-๘๐๐๐ (อัตโนมัติ ๑๕ สาย), ๐-๒๒๔๑-๘๙๙๙
แฟกซ์ : ทุกหมายเลข, แฟกซ์อัตโนมัติ : ๐-๒๒๔๑-๔๑๓๑, ๐-๒๒๔๓-๗๖๖๖

website : www.iadth.com

คำนำ

สารบัญ

หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม เศรษฐศาสตร์ และภูมิศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด สาระภูมิศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐) กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ จัดทำขึ้น โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจในสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ดังนี้

❖ **หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม** ระบบการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ลักษณะและความสำคัญ การเป็นพลเมืองดี ความแตกต่างและความหลากหลายทางวัฒนธรรม ค่านิยม ความเชื่อ ปณิธานค่านิยมด้านประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ การดำเนินชีวิตอย่างสันติสุขในสังคมไทยและสังคมโลก

❖ **เศรษฐศาสตร์** การผลิต การแจกจ่าย และการบริโภคสินค้าและบริการ การบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดอย่างมีประสิทธิภาพ การดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ และการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิตประจำวัน

❖ **ภูมิศาสตร์** ลักษณะทางกายภาพของโลก ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม ที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรควิถีการดำเนินชีวิต เพื่อให้รู้เท่าทัน ปรับตัวตามการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อม ตลอดจนสามารถใช้ทักษะ กระบวนการ ความสามารถทางภูมิศาสตร์ และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์จัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมตามสาเหตุและปัจจัย อันจะนำไปสู่การปรับใช้ในการดำเนินชีวิต

สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.) หวังว่า หนังสือเล่มนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้และผู้หมั่นฝึกปัญญาจากการอ่านอย่างตั้งใจ

สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.)

หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

๕

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑

หน้า ๖

กฎหมายพื้นฐาน
ที่เกี่ยวข้องกับ
ชีวิตประจำวัน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒

หน้า ๑๘

ข้อมูลข่าวสาร
ในชีวิตประจำวัน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓

หน้า ๒๖

การเมือง
การปกครอง
ของไทย

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔

หน้า ๓๘

วัฒนธรรม
และมารยาทไทย

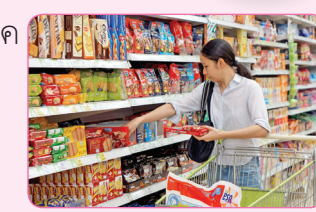
เศรษฐศาสตร์

๕๕

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑

หน้า ๔๖

ผู้ผลิตและผู้บริโภค

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒

หน้า ๖๖

การใช้ทรัพยากร
อย่างยั่งยืน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓

หน้า ๗๔

ความสัมพันธ์
ทางเศรษฐกิจ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔

หน้า ๙๐

การรวมกลุ่ม
ทางเศรษฐกิจ
ภายในท้องถิ่น

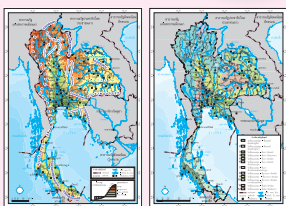
ภูมิศาสตร์

๙๘

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑

หน้า ๙๙

เครื่องมือทาง
ภูมิศาสตร์

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒

หน้า ๑๑๓

ธรรมชาติกับ
สังคมไทย

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓

หน้า ๑๓๕

ภัยพิบัติ
ในประเทศไทย

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔

หน้า ๑๔๙

การจัดการ
ทรัพยากรและ
สิ่งแวดล้อม
อย่างยั่งยืน

จุดประกายโครงงาน

หน้า ๑๖๗

บรรณานุกรม

หน้า ๑๖๘

หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

ผังสาระการเรียนรู้

ส ๒.๑

ตัวชี้วัดข้อ ๑

ปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ
ชีวิตประจำวันของครอบครัวและชุมชน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑

กฎหมายพื้นฐานที่เกี่ยวข้อง
กับชีวิตประจำวัน

ตัวชี้วัดข้อ ๒

วิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรม
ตามกาลเวลาและธำรงรักษาวัฒนธรรม
อันดีงาม

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔

วัฒนธรรมและมารยาทไทย

ตัวชี้วัดข้อ ๓

แสดงออกถึงมารยาทไทยได้เหมาะสม
ถูกกาลเทศะ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔

วัฒนธรรมและมารยาทไทย

ตัวชี้วัดข้อ ๔

อธิบายคุณค่าทางวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน
ระหว่างกลุ่มคนในสังคมไทย

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔

วัฒนธรรมและมารยาทไทย

ตัวชี้วัดข้อ ๕

ติดตามข้อมูลข่าวสาร เหตุการณ์ต่าง ๆ
ในชีวิตประจำวัน เลือกรับและใช้ข้อมูล
ข่าวสารในการเรียนรู้ได้เหมาะสม

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒

ข้อมูลข่าวสาร
ในชีวิตประจำวัน

ส ๒.๒

ตัวชี้วัดข้อ ๑

เปรียบเทียบบทบาท หน้าที่ของ
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและรัฐบาล

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓

การเมืองการปกครอง
ของไทย

ตัวชี้วัดข้อ ๒

มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ที่ส่งเสริม
ประชาธิปไตยในท้องถิ่นและประเทศ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓

การเมืองการปกครอง
ของไทย

ตัวชี้วัดข้อ ๓

อภิปรายบทบาท ความสำคัญในการ
ใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งตามระบอบ
ประชาธิปไตย

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓

การเมืองการปกครอง
ของไทย

กฎหมายพื้นฐาน ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน

ผังสาระการเรียนรู้

ความหมายและความสำคัญ
ของกฎหมาย

กฎหมายสำคัญ
ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน

กฎหมายพื้นฐาน
ที่เกี่ยวข้องกับ
ชีวิตประจำวัน

ประโยชน์ของการ
ปฏิบัติตามกฎหมาย

ตัวชี้วัด

- ปฏิบัติตามกฎหมายที่
เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน
ของครอบครัวและชุมชน
(ส ๒.๑ ป.๖/๑)

สาระสำคัญ

กฎหมายเป็นข้อบังคับ
สำหรับควบคุมให้สมาชิก
ในสังคมปฏิบัติตาม เพื่อให้
เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อย
และความสงบสุขในสังคม
ผู้ที่ฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย
ต้องได้รับโทษตามที่กฎหมาย
กำหนด

จุดประกายความคิด

กฎหมายมีความสำคัญ
อย่างไร

๑. ความหมายและความสำคัญของกฎหมาย

กฎหมาย คือ ข้อบังคับที่รัฐจัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการบริหารและบังคับบุคคล
ให้ปฏิบัติตาม กฎหมายจะใช้บังคับกับบุคคลทุกคนที่อยู่ภายในประเทศและใช้ได้
ทุกเวลา ทุกสถานที่ ผู้ที่ทำผิดกฎหมายจะมีบทลงโทษที่ชัดเจน

กฎหมายมีความสำคัญต่อสังคมหลายประการ ดังนี้

๑. เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยในสังคม
ถ้าไม่มีกฎหมายจะทำให้เกิดความไร้ระเบียบ
ในสังคม เช่น ถ้าผู้ขับขี่รถไม่ปฏิบัติตาม
กฎจราจรอาจก่อให้เกิดอุบัติเหตุได้

๒. เพื่อควบคุมการกระทำของบุคคลในสังคม
ให้อยู่ในระเบียบแบบแผนที่ดีงาม เช่น
ไม่ว่าผู้ใดใช้คำหยาบคายที่เป็นการ
หมิ่นประมาทผู้อื่น

๕. เพื่อรักษาสีงแวดล้อม เช่น
กำหนดเขตห้ามตัดไม้ทำลายป่า
และห้ามล่าสัตว์ เพื่อดูแลรักษา
ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า

๔. เพื่อรักษาชีวิตและทรัพย์สินของ
ประชาชน เช่น บุคคลจะไปทำร้ายร่างกายผู้อื่น
หรือนำทรัพย์สินของผู้อื่นไปเป็นของตนไม่ได้

ความสำคัญ
ของ
กฎหมาย

๓. เพื่อรักษาความสะอาดของ
บ้านเมือง เช่น การทิ้งขยะมูลฝอย
จะต้องทิ้งในภาชนะรองรับ
ขยะมูลฝอย ถ้าทิ้งลงบนถนน
หรือในแม่น้ำลำคลองจะต้อง
ถูกปรับตามที่กฎหมายกำหนด

ความสำคัญของกฎหมาย

เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยในสังคม

เพื่อควบคุมการกระทำของบุคคล
ในสังคมให้อยู่ในระเบียบ

เพื่อรักษาความสะอาดของบ้านเมือง

เพื่อรักษาชีวิตและทรัพย์สิน
ของประชาชน

เพื่อรักษาสีงแวดล้อม

๔) การทำบัตรประจำตัวประชาชน

บุคคลที่มีสัญชาติไทยต้องมีบัตรประจำตัวประชาชนเพื่อใช้เป็นหลักฐานแสดงตน ใช้ทำธุรกรรมและนิติกรรมต่าง ๆ รวมทั้งใช้พิสูจน์ยืนยันเพื่อรับบริการหรือสวัสดิการ เช่น การรักษาพยาบาล การศึกษา

กฎหมายเกี่ยวกับบัตรประจำตัวประชาชน มีดังนี้

- ผู้มีสัญชาติไทยที่มีอายุตั้งแต่ ๗ ปีบริบูรณ์แต่ไม่เกิน ๗๐ ปีบริบูรณ์ และมีชื่อในทะเบียนบ้าน ต้องมีบัตรประจำตัวประชาชน โดยยื่นคำขอมีบัตรภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่อายุครบ ๗ ปีบริบูรณ์

- บัตรมีอายุใช้ได้ ๘ ปี โดยให้นับตั้งแต่วันออกบัตรไปจนครบ ๘ ปีบริบูรณ์ เมื่อบัตรหมดอายุ ผู้ถือบัตรต้องขอมีบัตรใหม่ โดยยื่นคำขอต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในกำหนด ๖๐ วัน นับแต่วันที่บัตรเดิมหมดอายุ

การทำบัตรประจำตัวประชาชน
เมื่ออายุครบ ๗ ปีบริบูรณ์

๒.๓ กฎหมายยาเสพติดให้โทษ

ยาเสพติดให้โทษ หมายถึง สารใด ๆ ที่บุคคลนำเข้าสู่ร่างกาย ไม่ว่าจะโดยรับประทาน ดม สูบ ฉีด หรือด้วยประการใด ๆ แล้วทำให้เกิดผลร้ายต่อร่างกายและจิตใจ เช่น มีความต้องการที่จะเสพตลอดเวลา ต้องเพิ่มขนาดการเสพ สุขภาพโดยทั่วไปทรุดโทรมลง และตกอยู่ในสภาพที่จำเป็นต้องพึ่งยาเสพติดให้โทษนั้นตลอดไป

พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

แบ่งยาเสพติดให้โทษเป็น ๕ ประเภท ดังนี้

๑) ยาเสพติดให้โทษประเภท ๑ เป็นยาเสพติดให้โทษชนิดร้ายแรงที่สำคัญ เช่น เฮโรอีน แอมเฟตามีน

๒) ยาเสพติดให้โทษประเภท ๒ เป็นยาเสพติดให้โทษทั่วไปที่สำคัญ เช่น โคเคอีน โคคาอีน มอร์ฟีน ผีน

๓) ยาเสพติดให้โทษประเภท ๓ เป็นยาเสพติดให้โทษที่มีลักษณะเป็นตำรับยา และมียาเสพติดให้โทษประเภท ๒ ผสมอยู่ เช่น ยาน้ำแก้ไอผสมโคเคอีน

๔) ยาเสพติดให้โทษประเภท ๔ เป็นสารเคมีที่ใช้ในการผลิตยาเสพติดให้โทษประเภท ๑ หรือ ๒

๕) ยาเสพติดให้โทษประเภท ๕ เป็นยาเสพติดให้โทษที่ไม่เข้าอยู่ในประเภท ๑ ถึง ๔ เช่น กัญชา พืชกระท่อม

ผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดไม่ว่าจะเป็นผู้ผลิต ผู้จำหน่าย ผู้ที่มีไว้ครอบครอง หรือผู้เสพที่กระทำผิดจะได้รับโทษตามที่กฎหมายกำหนด ดังตัวอย่างต่อไปนี้

๑. ผู้ที่ครอบครองยาเสพติดให้โทษประเภท ๑ ที่เป็นสารบริสุทธิ์ไม่ถึง ๓ กรัม มีโทษจำคุก ๑-๑๐ ปี หรือปรับตั้งแต่ ๒๐,๐๐๐-๒๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๒. ผู้ที่เสพยาเสพติดให้โทษประเภท ๑ มีโทษจำคุก ๖ เดือน ถึง ๓ ปี หรือปรับตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐-๖๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๓.

ผู้ที่ครอบครอง (๑๐ กิโลกรัมขึ้นไป ถือว่าครอบครองเพื่อจำหน่าย) ยาเสพติดให้โทษประเภท ๕ ยกเว้นพืชกระท่อม มีโทษจำคุกไม่เกิน ๕ ปี หรือปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ หากครอบครอง พืชกระท่อม มีโทษจำคุกไม่เกิน ๑ ปี หรือปรับไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๔.

ผู้เสพยาเสพติดให้โทษประเภท ๕ (ยกเว้นพืชกระท่อม) มีโทษจำคุก ไม่เกิน ๑ ปี หรือปรับไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ หากเสพ พืชกระท่อม มีโทษจำคุกไม่เกิน ๑ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๒,๐๐๐ บาท

๒.๔ กฎหมายท้องถิ่น

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของไทยมี ๔ ประเภท ได้แก่ เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล และองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ ได้แก่ กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา องค์การปกครอง ส่วนท้องถิ่นของไทย มีอำนาจออกกฎหมายเพื่อนำมาใช้ในการบริหารท้องถิ่นของ ตนเองได้

กฎหมายที่เทศบาลเป็นผู้ออก เรียกว่า **เทศบัญญัติ**

กฎหมายที่องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยาเป็นผู้ออก เรียกว่า **ข้อบัญญัติ**

เทศบัญญัติหรือข้อบัญญัติที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง ต้องจัดทำ คือ เทศบัญญัติหรือข้อบัญญัติว่าด้วยการจัดท่างบประมาณรายจ่ายของ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น โดยทั่วไปเทศบัญญัติหรือข้อบัญญัติจะออกตามหน้าที่ ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งต้องกระทำ

เทศบัญญัติ เป็นกฎหมายที่คณะผู้บริหารและสภาเทศบาลเป็นผู้ออกกฎหมายเพื่อบริหาร และพัฒนาท้องถิ่นของตนเองตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมาย กำหนด

เทศบัญญัติที่เทศบาลได้ออกเป็นกฎหมายบังคับใช้ในท้องถิ่นของตนเอง เช่น

๑. งบประมาณรายจ่ายประจำปีของเทศบาล
๒. การจัดเก็บภาษีในท้องถิ่นที่เทศบาลรับผิดชอบ
๓. การควบคุมโฆษณา โดยใช้เครื่องขยายเสียง
๔. การควบคุมการเลี้ยงสัตว์ และปล่อยสัตว์เลี้ยง
๕. การควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ
๖. การกำจัดสิ่งปฏิกูลและขยะมูลฝอย
๗. การควบคุมแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย

งานและบทบาท
หน้าที่
ของเทศบาล

ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.)

ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) เป็นกฎหมายที่คณะผู้บริหารหรือนายกองค์การบริหารส่วนตำบล และสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นผู้ออกกฎหมายเพื่อบริหารและพัฒนาท้องถิ่นที่ตนเองรับผิดชอบ

ข้อบัญญัติที่องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ออกเป็นกฎหมายบังคับใช้ในท้องถิ่นของตนเอง เช่น

๑. งบประมาณรายจ่ายประจำปีขององค์การบริหารส่วนตำบล
๒. การกำาจัดสิ่งปฏิกูลและขยะมูลฝอย
๓. การจำหน่ายสินค้าในที่สาธารณะ
๔. การกำาจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย

กิจกรรมพัฒนาท้องถิ่นที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดขึ้น

ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.)

ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) เป็นกฎหมายที่คณะผู้บริหารหรือนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด และสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็นผู้ออกกฎหมายเพื่อบริหารและพัฒนาท้องถิ่นที่ตนเองรับผิดชอบ

กิจกรรมพัฒนาท้องถิ่นที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดขึ้น

ข้อบัญญัติที่องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) ออกเป็นกฎหมายบังคับใช้ในท้องถิ่นของตนเอง เช่น

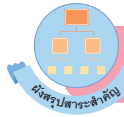
๑. งบประมาณรายจ่ายประจำปีขององค์การบริหารส่วนจังหวัด
๒. การเก็บภาษีบำรุงองค์การบริหารส่วนจังหวัดจากสถานค้าปลีกในเขตจังหวัด
๓. การเก็บค่าธรรมเนียมจากผู้ที่ได้รับผลประโยชน์จากการบริการสาธารณะที่จัดให้มีขึ้นในจังหวัดนั้น ๆ

๓. ประโยชน์ของการปฏิบัติตามกฎหมาย

การปฏิบัติตามกฎหมายก่อให้เกิดประโยชน์หลายประการ เช่น

กฎหมายเป็นข้อบังคับที่ทุกคนในสังคมต้องปฏิบัติตามเพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อย และทำให้สังคมเกิดความสงบสุข การปฏิบัติตามกฎหมายจึงเป็นหน้าที่ของทุกคนในสังคม

ผังสรุปสาระสำคัญ

กฎหมายพื้นฐาน ที่เกี่ยวข้องกับ ชีวิตประจำวัน

ความหมายและความสำคัญของกฎหมาย

กฎหมาย คือ ข้อบังคับที่รัฐจัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการบริหารและบังคับให้บุคคลปฏิบัติตาม

กฎหมายมีความสำคัญ คือ เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อย เพื่อควบคุมการปฏิบัติของบุคคลให้อยู่ในระเบียบ เพื่อดูแลปกป้องสิทธิและเสรีภาพของประชาชน

กฎหมายสำคัญที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน เช่น

กฎหมายจราจร เป็นกฎหมายที่บัญญัติขึ้นเพื่อลดปัญหาอุบัติเหตุจากการใช้รถใช้ถนนที่ก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สิน

กฎหมายทะเบียนราษฎร เป็นกฎหมายเกี่ยวกับทะเบียนคนเกิด คนตาย ทะเบียนบ้าน การทำบัตรประจำตัวประชาชน

กฎหมายยาเสพติดให้โทษ กำหนดประเภทของยาเสพติด ผู้ผลิต ผู้จำหน่าย ผู้เสพ หรือผู้ที่มีไว้ในครอบครองจะต้องได้รับโทษตามที่กฎหมายกำหนด

กฎหมายท้องถิ่น การปกครองส่วนท้องถิ่นของไทย แบ่งเป็น ๔ ประเภท ได้แก่ เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล และองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ คือ กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา มีหน้าที่ออกกฎหมายเพื่อใช้บริหารท้องถิ่น

ประโยชน์ของการปฏิบัติตามกฎหมาย

การปฏิบัติตามกฎหมายทำให้สังคมสงบสุข เกิดความปลอดภัย มีความเป็นระเบียบเรียบร้อยในสังคม

กิจกรรมการเรียนรู้

- นักเรียนยกตัวอย่างกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันที่นักเรียนเคยปฏิบัติ พร้อมทั้งบอกประโยชน์ของการปฏิบัติตามกฎหมายดังกล่าว
- นักเรียนสรุปประโยชน์ของการปฏิบัติตามกฎหมายเป็นแผนภาพความคิด

- นักเรียนแบ่งกลุ่มจัดทำป้ายนิเทศเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ เพื่อให้เห็นโทษจากการใช้ยาเสพติด
- นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๔-๖ คน แสดงบทบาทสมมติเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน มากกลุ่มละ ๑ ตัวอย่าง แล้วสรุปข้อคิดที่ได้

คำถามพัฒนาการกระบวนการคิด

- การปฏิบัติตามกฎหมายจราจรมีประโยชน์อย่างไร
- ถ้านักเรียนอายุครบ ๗ ปีบริบูรณ์จะต้องปฏิบัติตามกฎหมายใด
- นักเรียนเห็นด้วยหรือไม่ว่า การไม่สวมหมวกนิรภัยเป็นการทำผิดกฎหมาย เพราะเหตุใด
- กฎหมายเทศบัญญัติออกโดยองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นใด
- ถ้าไม่มีกฎหมายควบคุมเกี่ยวกับยาเสพติดจะก่อให้เกิดผลต่อสังคมอย่างไร